

Iðnaðarnefnd
Alþingi
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 3. desember 2002

Efni: Tillaga til þingsályktunar um ójafnvægi í byggðamálum.

Tilv:2002110021

Vísað er í bréf iðnaðarnefndar Alþingis dagsett 14. nóvember sl. þar sem leitað er umsagnar um ofangreinda þingsályktunartillögu.

Stjórn Bændasamtaka Íslands deilir áhyggjum með flutningsmönnum tillögunnar af ójafnvægi í byggðamálum, og þá fyrst og fremst, hve landsbyggðin í heild á undir högg að sækja gagnvart stöðugum flutningi fólks til höfuðborgarsvæðisins.

Það er auðvitað einnig rétt, að aðgerðir stjórnvalda til mótvægis byggðaröskun verða að taka til landsins alls eftir því sem mögulegt er og samhæft getur talist. Hins vegar vilja Bændasamtökin vara við flokkadráttum og togstreitu um einstök verkefni eða framkvæmdir milli málsvara einstakra byggðarlaga. Slík togstreita er vísasti vegur til að spilla áformum um styrkingu einstakra byggða og auðvelda þar með flæði fólks og fjármagns á suðvesturhornið.

Búnaðarþing 2002 fjallaði ýtarlega um byggðamál og benti á margt sem koma þarf í framkvæmd til jöfnunar lífskjara í landinu.

Fylgir sú ályktun hér með.

Virðingarfyllst,
f.h. Bændasamtaka Íslands,

Sigurður Þorgeirsson

Byggðamál

Ytri skilyrði hafa á undanförunum árum verið landsbyggðinni óhagstæð. Í stjórnarsáttmála núverandi ríkisstjórnarflokka kemur fram eindreginn vilji til úrbóta. Þá virðast allir stjórnsmálaflokkar hafa úrbætur í byggðamálum á stefnuskrá sinni. Þrátt fyrir þetta dregst atvinna saman á landsbyggðinni, fólki fækkar og byggðin gisnar.

Búnaðarþing 2002 vill þessu til áréttingar benda á eftirtalin atriði sem koma þarf í framkvæmd til jöfnunar lífskjara í landinu.

Lagasetning og byggðaðróun:

- * Við lagasetningu á Alþingi og aðra meiri háttar ákvarðanatöku stjórnvalda fari ætíð fram sérstakt mat á áhrifum ákvörðunarinnar á byggðaðróun.

Nýsköpun og þróunarverkefni:

- * Byggðastofnun fái stóraukið árlegt ráðstöfunarfé sem tryggt verði til næstu ára. Verulega auknu fjármagni verði varið til nýsköpunar og þróunarverkefna og stofnunarinnar þannig eflað til aukinnar þátttöku í aðgerðum til eflingar landsbyggðinni.
- * Samvinna stofnana sem vinna að atvinnuráðgjöf á landsbyggðinni verði aukin og eflað tengsl þeirra sem að ráðgjöfinni starfa.

Aukin völd sveitarstjórna:

- * Áfram verði unnið að stækkun sveitarfélaga, þeim tryggðir tekjustofnar og sveitarstjórnarstigið þannig eflað og því fengin aukin völd og ábyrgð.

Fiskveiðar og byggðaðróun:

- * Fiskveiðiheimildir færast í auknum mæli til sveitarfélaga sem fái þar með tímabundinn ráðstöfunarrétt á þessum heimildum innan sinnar byggðar. Jafnframt er ítrekuð ályktun Búnaðarþings frá 1999 um að útræðisréttur strandjarða verði virtur á ný og staðfestur í fiskveiðilögum.

Samgöngur:

- * Hraðað verði uppbyggingu og endurbótum á vegakerfinu. Tryggja verður góðar samgöngur innan hvers atvinnusvæðis, svo og heilsárstengingu við aðalvegakerfi landsins.
- * Lækka verður flutningskostnað milli Reykjavíkursvæðis og landsbyggðar þannig að verð vöru og þjónustu og möguleikar framleiðslufyrirtækja verði sambærilegir um land allt. Ríkissjóður noti ekki þennan kostnað sem tekjustofn svo sem í formi virðisaukaskatts.
- * Leitað verði leiða til lækkunar flugfargjalda og eflingar flugsamgangna innanlands.
- * Hugað verði sérstaklega að skipulagi og möguleikum skipaflutninga varðandi þungaflutninga milli fjarlæggra landshluta.

Skattamál:

- * Leitað verði leiða til að beita skattkerfinu þannig að það hvetji einstaklinga og fyrirtæki til aðseturs í dreifbýlinu.

Menntun:

- * Möguleikar á hvers konar fjarnámi verði eflir og þá hugað að öllum aldurshópum. Jafna þarf enn frekar námskostnað við framhaldsskóla með hækkun dreifbýlisstyrkja. Starfsnám verði ekki undanskilið dreifbýlisstyrkjum.
- * Lánasjóði íslenskra námsmanna verði gert kleyft að lækka endurgreiðsluhlutfall lána hjá því fólki sem hefur störf að námi loknu utan Stór – Reykjavíkursvæðisins.

Orkumál:

- * Upphitunarkostnaður húsnæðis verði jafnaður enn frekar eins og stefnt hefur verið að. Í því sambandi verði sérstaklega hugað að raforkuverði.
- * Hraðað verði þrífösun á raflinum á landsbyggðinni ekki síst með þarfir tæknibúnaðar atvinnurekstrar í huga.

Fjarskipti:

- * Unnið verði markvisst eftir þegar gerðri áætlun um úrbætur á gagnaflutningskerfi Landssímans, þannig að möguleikar og kostnaður varðandi gagnaflutninga verði með sambærilegum hætti um allt land.

Samfélagsþjónusta:

- * Tryggja þarf sem jafnast aðgengi allra landsmanna að samfélagsþjónustu.